

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-4-50
Karar Sayısı : **16-45/723-326**
Karar Tarihi : 28.12.2016

(Muafiyet)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER : Can SARIÇİÇEK, Kasım ŞENGÜL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Levent Nispetiye Mahallesi Aytar Caddesi No:2 34340
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ile Şekerbank T.A.Ş. arasında, 01.04.2018 tarihine kadar geçerli olmak üzere 11.07.2013 tarihinde imzalanan “Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi”ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 02.11.2016 tarih ve 6393 sayılı ile giren ve eksiklikleri 13.12.2016 tarihli ve 7155 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 22.12.2016 tarihli ve 2016-4-50/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (GARANTİ) ile Şekerbank T.A.Ş. (ŞEKERBANK) arasında 01.03.2007 tarihinde akdedilen “Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi”nin 01.04.2018 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin olarak taraflar arasında 11.07.2013 tarihinde imzalanan “Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi”ne (SÖZLEŞME) ve uzatılan döneme ilişkin olarak menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
 - 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesi çerçevesinde yapılan bireysel muafiyet değerlendirmesi sonucunda; anılan maddede belirtilen tüm şartların sağlandığı göz önüne alınarak, Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ile Şekerbank T.A.Ş. arasında akdedilen SÖZLEŞME’ye 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde, imza tarihi olan 11.07.2013 tarihinden itibaren bireysel muafiyet tanınabileceği
- sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Teşebbüsler

G.1.1. GARANTİ

- (4) GARANTİ, 1946 yılında kurulmuş, bankacılık ve finans sektöründe faaliyet gösteren özel sermayeli bir mevduat bankasıdır. GARANTİ'nin hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo1: GARANTİ'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Doğuş Holding A.Ş.	6,2013
Doğuş Araştırma ve Geliştirme Müşavirlik Hizmetleri A.Ş.	3,7989
DOĞUŞ GRUBU TOPLAM	10,0002
BBVA - Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	39,9000
Diğer Ortaklar	50,0998
Toplam	100,0000

Kaynak: <https://www.garantiinvestorrelations.com/tr/garanti-hakkinda/detay/Ortaklik-Yapisi/346/1022/0>

G.1.2. ŞEKERBANK

- (5) ŞEKERBANK, bankacılık faaliyetlerine 1953 yılında başlamıştır. Eski adı Pancar Kooperatifleri Bankası A.Ş. olan banka 1956 yılında Ankara'ya taşındığında ŞEKERBANK adını almıştır. 1997 yılında hisselerinin bir bölümü halka arz edilen ŞEKERBANK'ın genel müdürlüğü 2004 yılında İstanbul'a taşınmıştır. ŞEKERBANK'ın hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 2: ŞEKERBANK'ın Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Şekerbank T.A.Ş. Personeli Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı	35,44
Samruk Kazyna Kazakistan Devlet Varlık Fonu	19,37
BTA Securities JSC	10,91
Diğer Ortaklar	34,28
Toplam	100,00

Kaynak: Bildirim Formu

16-45/723-326

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (6) Tarafların her ikisi de esas olarak bankacılık sektöründe faaliyet göstermektedirler. Bildirim konusu SÖZLEŞME'nin kapsamına bakıldığında ise, tarafların kredi kartları alanındaki faaliyetlerine ilişkin olduğu görülmektedir. SÖZLEŞME ile ŞEKERBANK, "Bonus" markalı ve logolu kart ihraç edebilecek; bu kartlarla müşterilerine mevcut Bonus Kart üye işyerlerinde taksitli alışveriş ve ödül kazanma imkânı tanıyabilecektir. Ayrıca ŞEKERBANK'ın yapacağı üye işyeri sözleşmeleri ile ŞEKERBANK ve GARANTİ, kredi kartlarının kullanılacağı üye işyeri ağını genişletebilecektir. Çok markalı kredi kartları, yapısında birçok ticari firma bulundurmakta, ilgili firmalara daha fazla müşteri potansiyeline ulaşma olanağı sağlamakta, kredi kartı müşterilerine de nakit kullanmaksızın ödeme aracı ve bir tek kartla birden fazla firmanın taksit ve ödül kazanma avantajlarından yararlanma olanağı sunmaktadır. Bu çerçevede dosya kapsamında ilgili ürün pazarı "çok markalı kredi kartı ihracı" (issuing) ve "üye işyeri edinme pazarı" (acquiring) olarak tanımlanmıştır¹.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (7) Kredi kartı ile ödeme hizmetlerinin ülke genelinde aynı sistemle uygulanması, taksitli alışveriş ve ödül biriktirme imkânı sağlayan çok markalı kredi kartlarının yapı ve nitelik itibarı ile tüm ülke sınırları içinde benzerlik göstermesi, ülke genelinde pazarlanması ve kullanılabilmesi dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.3. Değerlendirme

G.3.1. Bildirime Konu Sözleşmenin Niteliği

- (8) GARANTİ ile ŞEKERBANK arasında 01.03.2007 tarihinde akdedilmiş olan "Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi"ne Rekabet Kurulu (Kurul), 18.07.2007 tarihli ve 07-79/983-381 sayılı kararı ile muafiyet tanımıştır². Taraflar, sözleşmeyi 01.04.2018 tarihine kadar uzatma kararı almış ve bu amaçla 11.07.2013 tarihinde aynı adı taşıyan yeni bir sözleşme (SÖZLEŞME) imzalamışlardır. Bu çerçevede, Bildirim Formunda, 11.07.2013 tarihinde imzalanan bu SÖZLEŞME ve uzatılan sözleşme dönemi için 11.07.2013 tarihinden itibaren menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebinde bulunulmaktadır.

¹ GARANTİ ile ALTERNATİFBANK arasında imzalanan "Bonus Kredi Kartı Program Sözleşmesi"ne muafiyet tanıyan 03.08.2011 tarihli ve 11-44/991-337 sayılı; Türkiye İş Bankası A.Ş. ile Oyakbank arasında imzalanan "Maximum Kredi Kartı Uygulaması Sözleşmesi"ne muafiyet tanıyan 24.08.2006 tarihli ve 06-59/781-230 sayılı; GARANTİ ile TEB arasında imzalanan "Bonus Kredi Kartı Program Sözleşmesi"ne muafiyet tanıyan 14.09.2006 tarihli ve 06-63/861-251 sayılı; Türkiye İş Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. arasında imzalanan "Maximum Kredi Kartı Uygulaması Sözleşmesi"ne muafiyet tanıyan 24.04.2007 tarihli ve 07-34/343-124 sayılı; HSBC Bank A.Ş. ile Tekstilbank A.Ş. arasında imzalanan "Advantage Kredi Kartı Programının Kullanımı İşbirliği Sözleşmesi"ne muafiyet tanıyan 29.11.2007 tarihli ve 07-88/1110-432 sayılı; HSBC Bank A.Ş. ile Türkiye Halk Bankası A.Ş. arasında imzalanan "Advantage Kredi Kartı Programının Kullanımı İşbirliği Sözleşmesi"ne muafiyet tanıyan 28.02.2008 tarihli ve 08-19/197-67 sayılı Kurul kararlarında da ilgili pazar aynı şekilde tanımlanmıştır.

² (.....).

16-45/723-326

- (9) Bildirime konu SÖZLEŞME ile GARANTİ'nin Uluslararası Kart Kuruluşları ile imzalamış olduğu lisans sözleşmeleri çerçevesinde çıkartmakta olduğu ve işyerlerinden taksitli mal ve/veya hizmet satın alma, alışverişlerde para yerine kullanılabilen ödül (Bonus) kazanma, kazanılan Bonuslar'ı uygulamaya dahil işyerlerinde mal ve/veya hizmet satın almak için kullanma imkanları tanıyan, GARANTİ tarafından kurulan ve işletilen Bonus Kredi Kartı programının ve bu programın parçalarının, ŞEKERBANK tarafından da kullanılabilmesi ve bu kullanım esnasında tarafların hak ve yükümlülüklerinin, uygulama esaslarının, hizmet standartlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.
- (10) Yapılan bildirimde, anılan SÖZLEŞME ile ŞEKERBANK'ın;

(.....TİCARİ SIR.....)

belirtilmektedir.

- (11) Bildirim Formu'nda ayrıca; ŞEKERBANK'ın, sağladığı bu tasarruflar ile müşterilerine daha ucuz maliyetli bir hizmet vereceği, tüketicilerin karşı karşıya kalabileceği maliyetleri tüketicilere yansıtmayabileceği, dolayısı ile uygulamanın; tüketicilere bu yönü ile de fayda sağlayabileceği ifade edilmektedir. Diğer taraftan ilgili SÖZLEŞME, aşağıdaki tabloda gösterilen Kurul kararlarına konu sözleşmeler ile aynı amaçlar doğrultusunda imzalanmış olup, bu sözleşmeler ile büyük ölçüde benzerlik arz etmektedir.

Tablo 3: GARANTİ Bonus Kart Paylaşım Programı Ortaklarına İlişkin Muafiyet Kararları

Platform Ortağı	İmza Tarihi	Karar Tarihi	Karar Sayısı
GARANTİ - DENİZBANK	31.12.2002	22.07.2004	04- 48/639 - 158
GARANTİ - TEB	20.06.2006	14.9.2006	06-63/861-251
GARANTİ - ŞEKERBANK	01.03.2007	18.10.2007	07- 79/983 -381
GARANTİ - DENİZBANK (2.Dönem Yenileme)	16.01.2008	24.07.2008	08- 47/665 -259
GARANTİ - ING	17.06.2008	13.04.2009	09-14/316-80
GARANTİ - BURGANK	26.11.2009	05.08.2010	10-52/961-336
GARANTİ - ALTERNATİFBANK	23.12.2010	03.08.2011	11-44/991-337
GARANTİ - FİBANKA	01.04.2013	19.02.2014	14-07/149-64
GARANTİ - ING (2. Dönem Yenileme)	01.10.2013	08.08.2014	13-26/524-232
GARANTİ - DENİZBANK (3.Dönem Yenileme)	07.03.2013	08.01.2015	15-02/9-7
GARANTİ-TEB (2.Dönem Yenileme)	18.12.2012	08.01.2015	15-02/9-7

Kaynak: Bildirim Formu

16-45/723-326

- (12) Bildirim Formunda SÖZLEŞME'ye konu uygulamanın, GARANTİ'nin kurmuş olduğu ve ilk olarak 2002 yılında DENİZBANK ile yapılan lisans anlaşması ile bankalar arası bir platform haline geldiği, DENİZBANK ile gerçekleştirilen işbirliğinin ardından sırasıyla 2006 yılında TEB'in, 2007 yılında ŞEKERBANK'ın, 2008 yılında ING'nin, 2009 yılında TKFB'nin, 2010 yılında BURGANK'ın, 2011 yılında ALTERNATİFBANK'ın, 2012 yılında ICBC'nin ve 2013 yılında da FİBANKA'nın platforma katıldığı, ŞEKERBANK ile imzalanan ve yenilenen SÖZLEŞME'de de, söz konusu programın bütünlüğünün sağlanması ve GARANTİ'nin bugüne kadar oluşturduğu marka standartları ve teknik standartların korunması ile kart hamillerine verilecek hizmetin asgari seviyesinin belirlenmesi amacıyla birtakım ilkelerin düzenlendiği belirtilmiştir. Ayrıca bu düzenlemelerin, tarafların ticari özgürlüklerini kısıtlamadığı, tarafların Bonus Kredi Kartı Programı'nın işletimi ile ilgili olarak alacakları kararların ve yapacakları uygulamaların; başta her iki tarafa ait Bonus Kart hamilleri arasında ayırım yapılmaması, özellikle tüketici yararı ve mevcut marka standartları ile teknik standartların korunması için tarafların uygulamalarını belli bir standarda bağlama amacını taşıdığı ifade edilmiştir.
- (13) Taraflar, SÖZLEŞME kapsamında gerçekleştirecekleri faaliyetlerle ilgili olarak;

(.....TİCARİ SIR.....)

hususlarında mutabık kalmışlardır.

- (14) Bildirim Formunda söz konusu düzenlemelerin, tarafların Bonus Kredi Kartı Programı'nın işletimi esnasında alacakları ticari kararların bir kısmını SÖZLEŞME ile belirlenmiş kriterlere bağladığı, ancak bu kriterlerin amacının, tarafların ticari karar verme özgürlüğünü kısıtlamak olmadığı, "Bonus" markasını ön plana çıkararak markanın standartlarını ve Bonus Kredi Kartı Programı'nın bütünlüğünü korumak ve GARANTİ tarafından oluşturulan Bonus Kredi Kartı ile bugüne kadar kart hamillerine tanınmış olan avantajları aynı düzeyde tutarak; kart hamillerinin, programın bütünlüğünün ve markanın imajının korunmasını sağlamak olduğu belirtilmektedir.
- (15) Diğer taraftan Bildirim Formunda, GARANTİ tarafından kurulan ve işletilen Bonus Kredi Kartı Programı'nın bugün itibariyle dokuz Platform Bankası ile paylaşıldığı, söz konusu platform paylaşımı sözleşmeleri ile tüketicilerin, diğer bankalar tarafından çıkartılan Bonus kartları, alabilecekleri kredi kartı seçenekleri arasında gördüğü, tüketici algısının "Bonus" markası üzerinde yoğunlaştığı ve kendisine tanınmış bir avantajı, banka tarafından sağlanmış olarak görmeyerek kullandığı kredi kartı markasının "Bonus" olması sebebiyle sağlanıyor olduğunu düşünmekte olduğu ifade edilmiştir. Bu nedenle, tüketici nezdinde bu bilincin oluşmasını sağlamak amacıyla Platform Bankaları nezdinde, kendi kart hamillerine yönelik kampanya veya uygulamalar yapılabilmeyle beraber, Platform Bankaları'ndan biri tarafından çıkarılmış olan Bonus Kart'ın diğer bir platform üyesi tarafından çıkartılmış olan Bonus Kart'tan önemli ölçüde farklılaşmaması ve "Bonus" markasının itibarının ve piyasadaki konumunun herhangi bir şekilde zarar görmemesinin amaçlandığı belirtilmiştir.
- (16) Bildirime konu SÖZLEŞME'nin "Amaç ve Kapsam" başlıklı 3. maddesinde, sözleşmenin akdedilme amacı, (.....).

(17)

(.....TİCARİ SIR.....)

(18)

(.....TİCARİ SIR.....)

G.3.2. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

G.3.2.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (19) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar... hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmü yer almaktadır. 4054 sayılı Kanun'un uygulaması bakımından teşebbüs niteliğini haiz GARANTİ ve ŞEKERBANK, bankacılık hizmetleri ve ilgili ürün pazarı olarak belirlenen çok markalı kredi kartları ihracı ve üye işyeri edinme pazarlarında birbirlerine rakip konumunda faaliyet yürütmektedirler. Bu çerçevede, aynı piyasada faaliyet gösteren ve birbirine rakip olan iki teşebbüsün kredi kartı programını paylaşmak üzere akdettikleri bildirim konu SÖZLEŞME'nin rekabeti kısıtlayıcı hükümler içerip içermediğinin dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (20) SÖZLEŞME'nin kapsamını belirleyen ve uygulama esaslarını düzenleyen 5. maddesi ile ŞEKERBANK tarafından; Bonus Kredi Kartı hamillerine yönelik olarak yapılacak kampanyalara, reklam ve tanıtım faaliyetlerine getirilen kısıtların, ŞEKERBANK tarafından verilecek Bonus oranlarına yönelik kısıtlamaların ve ayrıca kart uygulamalarının, müşterilere verilecek Bonuslar'ın, sağlanacak avantajların ve bu avantajların sahip olacağı özelliklerin tespit edilmesinin rekabeti sınırlayıcı nitelikte olduğu değerlendirilmektedir. İçerdiği bu maddeler nedeniyle teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma niteliğinde olan ilgili SÖZLEŞME'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. madde yasağına tabi olacağı; dolayısıyla bildirim konu SÖZLEŞME'ye 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı kanaatine varılmıştır.

G.3.2.2. 2002/2 Sayılı Tebliğ Çerçevesinde Değerlendirme

- (21) 2002/2 Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) Kapsam başlıklı 2. maddesinde, mal veya hizmetlerin alımı, satımı ve yeniden satımı konulu dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu, bununla birlikte rakip teşebbüsler arasında yapılan dikey anlaşmaların, Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamayacağı düzenlenmektedir. Aynı maddenin devamında, "*sağlayıcının anlaşma konusu malların hem üreticisi hem de dağıtıcısı olduğu, alıcının ise bu mallarla rekabet eden malların üreticisi değil dağıtıcısı olduğu*" dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanacağı ifade edilmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in Tanımlar başlıklı 3. maddesinde ise "Rakip Teşebbüsler", aynı ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılar olarak tanımlanmıştır.

16-45/723-326

- (22) Bildirim konusu SÖZLEŞME'nin tarafları olan GARANTİ ve ŞEKERBANK, temel olarak bankacılık hizmetleri pazarında hizmet sunmakta olup, bildirim konusu SÖZLEŞME'nin değerlendirildiği işbu dosya kapsamında, ilgili ürün pazarları olarak tanımlanan "çok markalı kredi kartları ihracı" ve "üye işyeri edinme pazarı"nda birbirlerine rakip konumunda faaliyet göstermektedirler. Bu husus dikkate alındığında, 2002/2 sayılı Tebliğ'in bildirim konusu SÖZLEŞME'ye uygulanmasının ve SÖZLEŞME'nin 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

G.3.2.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (23) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulması için gereken şartlar Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:
- Malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması (etkinlik kazanımları),
 - Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
 - İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
 - Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.
- (24) Bu çerçevede Kanun'un 5. maddesine göre Kurul, belirtilen şartların tamamının varlığı halinde bireysel muafiyet kararı verebilecektir. Aşağıda, GARANTİ ile ŞEKERBANK arasında imzalanan bildirim konusu sözleşmenin Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen koşulları sağlayıp sağlamadığına ilişkin değerlendirmeler sunulmaktadır.

a) Malların Üretim veya Dağıtım ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (25) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulabilmesi için, öncelikle anlaşma konusu olan malın üretimi ve dağıtım ile ilgili olarak bir gelişme veya iyileşme olması ya da ekonomik veya teknik gelişme sağlanması gerekmektedir. Bentte kastedilen iyileşme ve gelişmelerin, sadece teşebbüslerin kendi açılarından sağlayacakları menfaat veya kazanç şeklinde değil, aynı zamanda bunların ekonomiye yapacakları somut katkı şeklinde anlaşılması gerekmektedir. Bu kapsamda, somut olayın özelliklerine göre değişimle birlikte genel olarak üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması gibi hallerin varlığı halinde muafiyetin ilk koşulunun sağlandığı değerlendirilmektedir.
- (26) Bildirim konusu SÖZLEŞME ile, çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında kapalı ağ olarak faaliyet gösteren Bonus üye işyeri ağı, ŞEKERBANK kredi kartı sahiplerinin kullanımına açılmıştır. Bu sayede ŞEKERBANK, yeni bir yaygın üye işyeri ağı oluşturmaya gerek kalmaksızın, Platform Bankaları'nın oluşturduğu mevcut üye işyeri ağına, ihraç ettiği kredi kartlarını müşterilerine kullandırma imkânına sahip olacaktır. ŞEKERBANK böylelikle, yeni üye işyeri anlaşmaları yapmadan, mevcut üye işyeri ağından faydalanarak ve güçlü bir marka olan Bonus'u kullanarak, çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarındaki pazar payını artırma imkânına kavuşmaktadır. Bunun yanı sıra, ŞEKERBANK, genişleyen üye işyeri ağı sayesinde daha kolay müşteri çekebilecek ve üye işyeri pazarından elde ettiği cironun yanı sıra kart kullanıcılarından elde ettiği cironun da artırılabilecektir.

16-45/723-326

- (27) Diğer yandan, taraf bankaların Bonus Kredi Kartı Program'ını kullanabilmelerine yönelik olan bildirim konusu SÖZLEŞME, dolaylı olarak çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında, hizmetlerin sunulmasında gelişme ve iyileşme sağlanması amacıyla da hizmet etmektedir. Buna göre, ŞEKERBANK, söz konusu ağın oluşturulması için gereken altyapı yatırımlarını yapmak/artırmak yerine Bonus'un mevcut geniş ağından faydalanabilecek; yeni POS terminali yatırım, bakım ve onarım maliyetlerini üstlenmeyecek, bu terminallerin yönetimi için gerekli insan kaynağı maliyetine maruz kalmayacak ve mevcut ağa isterse yeni üye işyerleri eklemek suretiyle faaliyet gösterecektir. Bu anlamda SÖZLEŞME ile birlikte ŞEKERBANK'ın, bir bakıma ölçek ekonomisinden faydalanması söz konusu olacaktır.
- (28) Ayrıca ŞEKERBANK, aynı POS cihazlarını ve terminalleri kullanarak takas komisyonu maliyetinden de kaçınabilecektir. Zira bankaların, POS cihazı yerleştirmek için katlandıkları maliyetleri, bankalar arası işlemlerde uygulanacak takas komisyonuna yansıttıkları bilinmektedir. İhraççı banka tarafından, kabulcü bankadan alınan takas komisyonu, kabulcünün bunu üye işyerine; üye işyerinin de bunu fiyatlar yoluyla tüketiciye yansıtmalarıyla ekonominin bütünü açısından bir maliyet haline gelmektedir. Bu çerçevede, bildirim konusu SÖZLEŞME ile yaratılacak olan işbirliği, taraf bankalara bir maliyet avantajı sunacak ve bankaların kaynaklarını daha etkin şekilde kullanmalarına olanak tanıyacaktır.
- (29) Bu açıklamalar ışığında, SÖZLEŞME'nin uygulanması ile marka içi ve markalar arası rekabetin artması, hizmet kalitesinin artması, etkin bir dağıtım ağı kurulması, arzın artırılması, maliyetlerin azaltılması ve üye işyeri sayısının gerekli maliyetlere katlanılmaksızın genişletilmesi vasıtasıyla rakiplerle daha etkin rekabet etme imkânının yaratılacağı ve bu suretle çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında hizmetlerin sunulmasında iyileşmelerin ve gelişmelerin sağlanacağı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer verilen koşulun yerine getirildiği kanaatine ulaşılmıştır.

b) Tüketicinin Yararının Sağlanması Şartı

- (30) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulabilmesi için aranan ikinci şart ise, ilk şart sonucunda ortaya çıkan faydadan tüketicilerin de yarar sağlamasıdır. Bu bağlamda fiyatların seviyesindeki düşüş, satış sonrası etkin hizmetler, ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, malın arzında devamlılığın sağlanması gibi hususlar tüketicinin elde edeceği yarar kapsamında değerlendirilebilmektedir.
- (31) Bu çerçevede öncelikle, bildirim konu SÖZLEŞME'nin uygulanması ile ŞEKERBANK müşterilerinin durumunda meydana gelebilecek olası değişiklikler değerlendirilecektir. İncelemeye konu SÖZLEŞME vasıtasıyla, ŞEKERBANK kredi kartı hamillerinin, çok markalı kredi kartı hizmetlerinin sağladığı avantajlardan yararlanacağı ve bu kapsamda tüketicilerin güvenli hizmet alacakları ve yaygın bir üye işyeri ağına sahip olan Bonus'un sağladığı ödül/puan uygulamalarından faydalanmalarının sağlanacağı anlaşılmaktadır. Bu açıdan, ŞEKERBANK müşterilerinin, Türkiye'nin en yaygın üye işyeri ağlarından birine dâhil olarak alışveriş yapma imkânına sahip olmaları, SÖZLEŞME'nin uygulanmasıyla yaratılacak olan tüketici yararı açısından dikkate değer bir husustur.
- (32) Bunun yanı sıra ŞEKERBANK müşterileri için, ürün çeşitliliği artacak ve ürüne daha kolay ulaşabilme imkânı sağlanacaktır. Ayrıca ŞEKERBANK, SÖZLEŞME ile sağladığı yatırım, maliyet, fiyat, insan kaynağı avantajlarını daha iyi hizmet sunabilmek için diğer hizmetlere ayırabilecek ve kart hamilleri bundan, etkin hizmet almak ve bu hizmeti düşen maliyetler sayesinde ucuza almak suretiyle olumlu şekilde etkilenecektir.

16-45/723-326

- (33) Diğer taraftan bilindiği üzere kredi kartı pazarı, çift taraflı pazar özelliğindedir ve bu pazarlarda, bir arz edici tarafından sunulan aynı ürüne karşı birbirini etkileyen iki farklı talep söz konusudur. Kredi kartı pazarı bakımından bu taleplerin ilki, kart kullanıcısının talebi, ikincisi ise üye işyerinin talebidir. Çift taraflı pazarlarda mevcut olan ağ etkilerinin de kredi kartı pazarına dönük sonuçları bulunmaktadır. Buna göre, kart kullanıcıları bakımından kredi kartı ne kadar çok üye işyerine sahipse, karta olan talep o oranda artmaktadır. Aynı şekilde bir kredi kartı ne kadar çok tüketici tarafından kullanılmaktaysa, üye işyerlerinin o kredi kartına ait POS cihazını yerleştirme ihtimali artmaktadır. Kart kullanıcıları ve üye işyerleri arasındaki bu pozitif dışsallık nedeniyle, tüketici boyutundaki bir fayda artışının diğer bir tüketici grubu olan üye işyerine yansımaları söz konusudur.
- (34) Bu açıklamalar çerçevesinde, bildirim konusu SÖZLEŞME'nin uygulanması ile, çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında ortaya çıkacak iyileşmelerden ve gelişmelerden tüketicilerin yarar sağlayacağı ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan koşulun da karşılandığı kanaatine ulaşılmıştır.

c) İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (35) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulabilmesi için aranan bu üçüncü şarta göre, muafiyete konu anlaşma, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden olmamalı, bir başka deyişle sağlanan ekonomik gelişme veya fayda ile tüketicinin bundan yarar sağlaması, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kaldırılması sonucunda elde ediliyor olmamalıdır.
- (36) İlgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkıp kalkmadığı değerlendirilirken dikkate alınması gereken en önemli husus, incelemeye konu rekabet kısıtlamasını oluşturan teşebbüsün ilgili pazardaki gücü ve pazarın anlaşma öncesindeki yapısıdır. Bilindiği üzere, pazar gücünün en önemli göstergesi pazar payı olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede, SÖZLEŞME tarafları olan GARANTİ ve ŞEKERBANK'ın kredi kartı ciroları ve üye işyeri ciroları bazındaki pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 4: Sözleşme Taraflarının Kredi Kartı Ciroları ve Üye İş Yeri Ciroları Bazında Pazar Payları

		KREDİ KARTI			ÜYE İŞYERİ & ATM		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015
GARANTİ	Toplam Ciro (Milyon TL)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Pazar Payı (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞEKERBANK	Toplam Ciro (Milyon TL)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Pazar Payı (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

16-45/723-326

- (37) Yukarıda yer verilen tablodan GARANTİ ve ŞEKERBANK'ın toplam pazar paylarının %(.) civarında olduğu, ŞEKERBANK'ın pazar payının GARANTİ'ye (.) ve %(.) ile %(.) arasında değiştiği anlaşılmaktadır. Tarafların son üç yıldaki kredi kartı ciroları ile üye işyeri ve ATM ciroları bazındaki pazar payları incelendiğinde yıllar içinde çok büyük değişikliklerin olmadığı görülmektedir. SÖZLEŞME'nin yenilenmesinden itibaren (2013 yılı sonrasında) GARANTİ'nin kredi kartı cirosu bazındaki pazar payında (.) puan ve üye işyeri ile ATM cirosu bazındaki pazar payında ise (.) puan civarında artış gerçekleşmiştir. ŞEKERBANK'ın kredi kartı cirosu bazındaki pazar payında (.) puan ve üye işyeri ile ATM cirosu bazındaki pazar payında ise (.) puan artış gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, tarafların pazar payları ve pazar paylarında yaşanan değişiklikler göz önünde bulundurulduğunda, bildirim konu SÖZLEŞME'nin uygulanmasının pazar kapama yönünde bir etki yaratmayacağı değerlendirilmektedir.
- (38) Yukarıda yer verilen değerlendirmelere ek olarak, aşağıda yer verilen tabloda, Bonus Kredi Kartı Programı çerçevesinde şimdiye kadar programa dâhil olan bankaların kredi kartı cirosu ve kredi kartı adedi bazındaki pazar paylarına yer verilmiştir:

Tablo 5: Bonus Platform Bankaları'nın Pazar Payları

Platform Üyeleri	Aralık 2015		Kasım 2016	
	Kredi Kartı Adedi Bazında (%)	Ciro Bazında (%)	Kredi Kartı Adedi Bazında (%)	Ciro Bazında (%)
GARANTİ	(.)	(.)	(.)	(.)
TEB	(.)	(.)	(.)	(.)
Denizbank	(.)	(.)	(.)	(.)
ING Bank	(.)	(.)	(.)	(.)
Türkiye Finans	(.)	(.)	(.)	(.)
ŞEKERBANK	(.)	(.)	(.)	(.)
Tekstilbank	(.)	(.)	(.)	(.)
Burganbank	(.)	(.)	(.)	(.)
Alternatifbank	(.)	(.)	(.)	(.)
Fibabanka	(.)	(.)	(.)	(.)
Bonus Platform Toplamı	(.)	(.)	(.)	(.)

Kaynak: 13.12.2016 tarih ve 7155 sayılı Ek Bilgi Yazısı

- (39) Yukarıda yer verilen tablonun incelenmesinden, Bonus Platform Bankaları'nın Kasım 2016 tarihi itibarıyla kredi kartı cirosu bazındaki toplam pazar payının %(.) civarında, kredi kartı adedi bazındaki toplam pazar payının ise %(.) civarında olduğu görülmektedir. Ayrıca, söz konusu pazar paylarının (.) GARANTİ'nin sahip olduğu pazar payından kaynaklandığı ve diğer Platform Üyeleri'nin sahip oldukları pazar paylarının GARANTİ'ye oranla (.) olduğu belirtilmelidir.
- (40) Bu noktada irdelenmesi gereken bir diğer husus ise ilgili pazarların yapısı ve ilgili pazarlarda faaliyet gösteren diğer oyuncuların konumudur. Çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarı ele alındığında, mevcut durumda ilgili pazarda faaliyet gösteren rakiplerden ilk altı bankanın pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

16-45/723-326

Tablo 6: İlgili Pazardaki İlk Altı Bankanın Pazar Payları

Bankalar	2016 Nisan itibarıyla	
	Kredi Kartı Adedi Bazında Payı (%)	Kredi Kartı Cirosu Bazında Payı (%)
1 Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	(.....)	(.....)
2 GARANTİ ³	(.....)	(.....)
3 T. İş Bankası A.Ş.	(.....)	(.....)
4 Akbank T.A.Ş	(.....)	(.....)
5 Finans Bank A.Ş.	(.....)	(.....)
6 Türkiye Halk Bankası A.Ş.	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

- (41) Yukarıda yer verilen tablodaki verilerden, ilgili pazarda faaliyet gösteren ilk beş bankanın pazar payları arasında ciddi farklar olmadığı anlaşılmaktadır. İlgili tablodan ayrıca, kredi kartı adedi bazında (.....) olduğu, ilgili pazarda faaliyet gösteren ilk üç bankanın, pazarın yaklaşık %(.....) oluşturduğu ve ilgili pazarda faaliyet gösteren söz konusu ilk altı bankanın toplam pazar payının %(.....) civarında olduğu görülmektedir.
- (42) 2002 yılından beri, ilgili pazarda benzer anlaşmalar yapılmakta olup; hâlihazırda ilgili pazardaki rekabet, irili ufaklı bankaların birbirleriyle olan rekabetinden çıkıp, pazarda öne çıkan World, Bonus, Axess, Advantage, Maximum gibi kredi kartı sistemleri arasındaki rekabete dönüşme sürecini tamamlamaktadır. Küçük ölçekli bankalar, bu tür anlaşmalar sayesinde bu sürece dâhil olma ve rekabet edebilme imkânına kavuşmaktadır. Ayrıca küçük ölçekli bankaların, benzer anlaşmalarla, birden fazla sayıda çok markalı kartı aynı anda çıkarabildikleri görülmektedir.
- (43) Bildirime konu SÖZLEŞME ile taraflara, Bonus programının bütünlüğünün ve “Bonus” markası ile verilen hizmetin standardının korunması amacıyla getirilmiş olan tarafların kendi programlarına üye olan program üyeleri, kart hamilleri ve kart uygulamaları hariç olmak üzere, kredi kartı ve üye işyeri pazarlamasında bir sınırlama getirilmemektedir.
- (44) Bu açıklamalar çerçevesinde, bildirim konu SÖZLEŞME taraflarının ilgili pazarlardaki payları, ilgili pazarların yapısı ve geçirdiği değişim, rakiplerin konumu ve sözleşmede herhangi bir rekabet yasağı getirilmemiş olması hususları dikkate alındığında; bildirim konusu SÖZLEŞME'nin uygulanmasının, ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırmayacağı değerlendirilmektedir. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde aranan koşulun da karşılandığı sonucuna varılmıştır.

d) Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi İçin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

- (45) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulabilmesi için aranan dördüncü ve son şarta aykırılık, ya izlenen amacın elde edilmesi için rekabetin gereğinden fazla sınırlanması ya da rekabetin sınırlanmasının gereğinin dahi bulunmaması halinde ortaya çıkabilecektir. Teşebbüsler, prensip olarak, anlaşma ile amaçladıkları ekonomik yararların gerçekleştirilmesinde, rekabeti en az sınırlayıcı yöntemi tercih etmekle yükümlüdürler. Bu noktada, yapılan anlaşma çerçevesinde elde edilmesi planlanan fayda ile meydana gelen rekabet kısıtlamaları arasında bir denge kurulması gerektiği kabul edilmektedir.

³ GARANTİ'nin pazar payı 2016 Kasım ayı itibarıyla gösterilmiştir.

16-45/723-326

- (46) Bildirim Formunda SÖZLEŞME ile amaçlananın, teşebbüslerin üye işyeri ve kart kullanıcılarının sayısını artırmak ve bu yolla rakipler ile daha etkin rekabet edebilmelerini sağlamak olduğu belirtilmektedir. Bunun yanı sıra Bildirim Formunda, SÖZLEŞME’de yer alan uygulama esasları, hizmet standartları, iletişim ve marka standartlarına ilişkin hükümlerin GARANTİ’nin marka imajının korunması amacıyla kaleme alındığı, bu hükümlerde yer alan kısıtlamalar, ortaya çıkan yararlarla kıyaslandığında, SÖZLEŞME’nin rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlamadığı sonucuna ulaşılabacağı ifade edilmiştir.
- (47) Diğer taraftan, kredi kartları pazarında tüketicilerin birden fazla karta sahip oldukları, taksit oranı ve ödüller açısından en uygun olan kredi kartını kullanabildikleri belirtilmiş, bu nedenle rekabetçi bir yapıya sahip pazarda tüketiciye sağlanan hizmet, iletişim ve marka standartlarının korunmasının büyük önem arz ettiği ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, SÖZLEŞME’de tarafların, Bonus Kredi Kartı Programı dışında, müşterilerine sunabilecekleri diğer özel avantajlar konusunda herhangi bir kısıtlamanın bulunmadığı vurgulanmıştır.
- (48) Yukarıda yer verilen hususlar çerçevesinde; ilgili pazarda birçok rakibin faaliyet gösterdiği, bu oyunculardan bazılarının ilgili pazarda yüksek pazar paylarına sahip olduğu ve markalar arası rekabetin oldukça yoğun olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bildirim konusu SÖZLEŞME’de yer alan kısıtlamaların, rekabeti belirtilen amaçlara ulaşmak için zorunlu olandan fazla sınırlandırmadığı değerlendirilmektedir. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde aranan koşulun da karşılandığı sonucuna varılmıştır.
- (49) Açıklamalar çerçevesinde, bildirim konu “Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi”nin 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde aranan tüm koşulları sağladığı ve bireysel muafiyet alabileceği sonucuna varılmıştır.

H. SONUÇ

- (50) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- 1- Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ile Şekerbank T.A.Ş. arasında 01.04.2018 tarihine kadar geçerli olmak üzere 11.07.2013 tarihinde imzalanan “Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi”ne, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - 2- Bununla birlikte Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ile Şekerbank T.A.Ş. arasında akdedilen “Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi”ne, 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesindeki koşulların tümünü sağlaması nedeniyle, imza tarihi olan 11.07.2013 tarihinden itibaren bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.